

BOG

HAVBOGEN (/BOEGER/HAVBOGEN)

Af Morten Strøksnes (/forfattere/morten-stroksnes) (2017)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?FRAGMENT=CONTENT&SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?fragment=content&search_block_form=870970-BASIS%3A53095585)

BASIS%3A53095585)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/havbogen) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php)

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?>

[u=https://litteratursiden.dk/boeger/havbogen&title=Havbogen](https://litteratursiden.dk/boeger/havbogen&title=Havbogen)) [url=https://litteratursiden.dk/boeger/havbogen&status=Havbogen+https://litteratursiden](https://litteratursiden.dk/boeger/havbogen&status=Havbogen+https://litteratursiden).

To mænd i en lille båd på jagt efter en grønlandshaj tager os med på et storslået eventyr ned i de dybeste oceaner og helt ud til stjernerne.

TAGS:

DYRELIV (/TAXONOMY/TERM/2482)

FISKERI (/TAXONOMY/TERM/3124)

HAJER (/TAXONOMY/TERM/4072)

HAVET (/TAXONOMY/TERM/15435)

SØFORTÆLLINGER (/TAXONOMY/TERM/10291)

ANMELDELSE

(/users/line-hoffgaard)

Af Line Hoffgaard (/users/line-hoffgaard)

Skribent
05 feb.18

To mænd i en lille båd på jagt efter en grønlandshaj tager os med på et storslået eventyr ned i de dybeste oceaner og helt ud til stjernerne.

Strøksnes og hans ven Hugo tager ud for at fange den sagnomspundne grønlandshaj, der svømmer rundt i de store dybder ved Lofoten i det nordlige Atlanterhav. 'Havbogen' er den lille fortælling i den store fortælling og én lang kærlighedserklæring til havet med masser af omveje omkring videnskab, sagn og skrøner, ja alt mellem himmel og jord og havdyberne. Hele herligheden serveres i det fineste sprog og inviterer læseren med på et stort eventyr.

"Næste gang jeg flyver nordpå, er fuglene rejst den modsatte vej. Det er tidligt i oktober, og der ligger en stilhed over landet. Træerne, buskene og planterne trækker sig indad mod deres rødder for at gå i dvale, før sneen og frosten kommer. Indlandet er tungt og mørkt i tonen, indsøerne ligger snart hvide, og dalene fyldes med sne. I og ved havet er det en anden historie. Der vågner livet op, når vandet bliver koldere, og stormene pisker det op. Krabberne bliver hurtigere, fladfiskene frækkere, sejen fastere, skaldvrene smager bedre. Det når

marigete, maanskene mærkere, sejen næstere, skaldyrene smager bedre. Det går mod vinterfiskeri Finnmark”.

Opvokset ved havet nærer Strøksnes en stor kærlighed til havet og naturen. Hans ven kunstneren Hugo er ud af en fiskerfamilie i flere generationer og bor på en af øerne ved Lofoten. Hugo er opvokset med flere generationers historier om den store grønlandshaj og en livslang drøm om at fange den. Derfor spørger Hugo, om ikke de skal tage ud og fange en. De to venner tager gennem fire årstider og med forskellig madding af sted for at fange hajen. Der udveksles hajnyt siden sidst og måder at gribe jagen an på ved hver ny årstid.

Efter mødet med en kaskelothval tænker Strøksnes: ”At fange en grønlandshaj? Efter mødet med kaskelothvalen virker det, som om vi fra nu af skal på en helt almindelig fisketur”. Men det er ikke lige sådan at fange sådan et væsen og mens de sidder derude på Lofoten og venter på hajen, væves Hugos families historier om fiskeri, skibsforslis og mindeværdige fangster gennem flere generationer sammen med Strøksnes’ mange indspark omkring havet, naturen og universet.

Strøksnes kommer vidt omkring: fakta om hajer og hvaler, naturens cyklus, vinden, opdagelsesrejser, stjernerne, navigation, fiskeri for blot at nævne en brøkdæl. Det spænder lige fra universets opståen til vores nutid. Særligt afsnittet om fortidens angst for søuhyrer fangede denne læsers interesse. Olaus Magnus beskrev i ”Carta Marina” fra 1572 (søkort og bog) skrækindjagende søuhyrer og andre mystiske væsener såsom kalamarer som lammer hænderne på fiskerne, havmænd og –fruer som kravler ombord på skibene og kæmpeblæksprutter, der kan trække et helt skib ned.

Men ikke alt er rosenrødt. Strøksnes berører også ”plastikruslen” og overfiskeri. Han beretter om menneskets beundring, besættelse og angst for naturen og vores langsomme udryddelse af havene. Om de truede dyr og den uretfærdige kamp mellem dyr og mennesker, som nu er afløst af kampen mellem mennesker. Som en lille trøst synes Strøksnes at fortælle, at jorden vil genopstå, når vi ikke er her mere. Det har den gjort gang på gang efter flere masseudryddelser. Vi har brug for havet. Det har ikke brug for os. Og hajer har en særlig evne til at overleve næsten alt.

’Havbogen’ er ikke en roman i gængs forstand, da hovedvægten af bogen er en blanding af essays, videnskab, poesi og sagn. Den er et overflødhedshorn af forunderlige fakta serveret på en let spiselig måde. Min opfordring er at du ikke må snyde dig selv for denne fortælling. Nyd bogen for dens fine sprog og forfatterens store fortælleglæde. Uanset om du er ung eller gammel, mand eller kvinde, interesseret i fiskeri eller ej, så er der masser af eventyr i vente. Jeg sidder selv med en klump i halsen og tænker, hvor er verden dog et forunderligt sted. Kloden er kortlagt og det meste af den beboet. Men i havene venter der heldigvis stadig masser af uopdagede eventyr.

BOGDETALJER

